

השוכר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא

מסורת הש"ס

נראין כאלוהין ושוחין. ובסדר אליהו רבה קמתי לא כלאוהי שאומר נראין כאלוהין ושוחין אלא אוכלין ושוחין ממה מפני כבודו של אברהם ופליגא אדרכא: **הזייה** להקב"ה דקאי אבבא. והייט דכתיב (בראשית יח) אל נא תעבור מעל עבדך הכל משמע שהשכינה היה רוצה להסתלק מעל אברהם ובמפתין (שנת דף קכז). משמע שלפי שר"ה אברהם לילך לקרחת אורחיס ולהכניסם אחר להקב"ה למתין עד שיכניס אותן דדרשינן מניה גדולה הכנסת אורחין מהקבלת פני השכינה וקאמר נמי הכס בל ורעה שלא כמות הקב"ה מדת נשר ודם מדת נשר ודם אין קמן יוכל לומר לגדול המתן עד שאזל אלך ואילו בהקב"ה כתיב אל נא תעבור: **הקווא** לחסוד לשוכיה ללוט. ותימיה דלמרינן בבראשית רבה (פרשה כ) דאין מלאך אחד עושה שתי שליחות ויש לומר דכאן לא עשה מיכלל בשליחות אחת בי אם מעשה אחד שבישר את שרה וכהנהך משל למדע שזו הוה שליחות אחת ודוקא במקום אחד אין עושה ב' שליחות ובכ"ר (סג) יש שרפאל בא להזיל את לוט ורפואת אברהם אינה נזכרת ופליגי בא כמו כן לרפואת אברהם חשיב הכל שליחות אחת לרפואת ואלה ענין אחד הוא הקשה ה"ר אלתרן הא משמע ליטעא דקרא ששניהם הילווה כדכתיב (בראשית יט) ויחיוקו האנשים בידו וכתיב ויוליוהו ויניחוהו מחוץ לעיר וכתיב בתריה שאמר ליה מלאך שבא להפוך את סדום כי לא אוכל לעשות דבר עד באך שמה ויש לומר ששניהם הוליוהו חוץ לעיר ומיכלל הלך עמו עד לוער וגבריאל היה מזהו ארוח למחר: **למה**

נמשך/מנחם
 ד' תולדות אברהם
 אברהם ושרה
 איש ואישה יחד

מת נחמיה
 ר' יוחנן דבבלי
 דבריהם אבוסים
 אברהם ושרה

נמשך/מנחם
 ר' יוחנן דבבלי
 ר' יוחנן דבבלי
 ר' יוחנן דבבלי

מת נחמיה
 ר' יוחנן דבבלי
 ר' יוחנן דבבלי
 ר' יוחנן דבבלי

נמשך/מנחם
 ר' יוחנן דבבלי
 ר' יוחנן דבבלי
 ר' יוחנן דבבלי

רביה להן ומעשה נמי בר' יוחנן בן מתיא שאמר לבנו "צא שבור לנו פועלים" הלך ופסק להן מוונות וכשבא אצל אביו אמר לו "בני אפילו אתה עושה להן כסעודת שלמה בשעתו לא יצאת ידי חובתך עמהן שהן בני אברהם יצחק ויעקב למיברא דסעודתא דאברהם אבינו עדיפא מדישלמה **דכתיב** ויהי לחם שלמה ליום אחד שלשים כור סולת, ויששים כור קמח. עשרה בקר בריאים, ועשרה בקר רעיו, ומאה צאן לבד מאיל וצבי ויחמוד וברבורים אבוסים ואמר גריון בן אסמיון משמיה דרב הללו לעמילן של שבחים ור' יצחק אמר הללו ליציקי קדירה, ואמר ר' יצחק אלף נשים היו לשלמה כל אחת ואחת עושה לו בביחה כך, מאי טעמא? זו סבורה "שמא אצלי סועד היום" וזו סבורה [שמא] אצלי סועד היום ואילו גבי **אברהם** כתיב ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר רך וטוב" ואמר רב יהודה אמר רב בן בקר אחד רך שנים, וטוב" שלשה? תתם תלתא תורי' לתלתא גברי תבא לכל ישראל ויהודה שנאמר יהודה וישראל רבים כחול אשר על שפת הים. מאי ברבורים אבוסים? אמר רב שאבוסים אותן בעל כרחו ושמאל אמר שאבוסים ועומדים מאליהם ורבי יוחנן אמר מביאין תור ממרעיתו ברלא אנקא אתרנגולת מאשפתה ברלא אניסא. אמר רבי יוחנן מובדד שבבדמות שור, מובדד שבבדמות תרנגולת אמר אמירך ונתא אוכמתא בי במוותא דמשתכחא ביני עזרי דלא מציא רב בן בקר רץ אברהם אמר רב יהודה אמר רב טוב" מאי לדרשה, אימא תרי' מדרוב" לדרשה רך נמי לדרשה, מתיב רבה בר עולא ואיתימא רב הושעיא ואיתימא רב נתן ברבי הושעיא ויתן אל הנער וימחר לעשות אותך כל חד וחד יהביה לנער חד, ויקח חמאה וחלב וכן הבקב אשר עשה ויתן לפניהם דקמא קמא דמטיא אייתי לקמיהו, ולמה לי תלתא חסני בחד? אמר רב תנן בר רבא כדי להאכילן שלש לשונות בחדל, אמר רבי תנחום בר תינאלי לעולם אל ישנה אדם מן המנהג שדרי משה עלה למרום ולא אכל לחם מלאכי השבת וידו למטה ואכלו להם ואכלו סלקא דעתך? אלא אימא נראו כמי שאכלו ושתי. אמר רב יהודה אמר רב בלמה שעשה אברהם למלאכי השבת בעצמו עשה הקב"ה לבניו בעצמו ובל[מה] שעשה אברהם ע"י שליח, עשה הקב"ה לבניו ע"י שליח: **ואל הבקר רץ אברהם** ורוח נשם מאת ה', ויקח חמאה וחלב והגני ממטיר לכם לחם מן השמים, והוא עומד עליהם תחת העין והגני עומד לפניך שם על הצור ונגו, ואברהם הולך עמם לשלחם והיה הולך לפניהם יומם, ויקח נא מעט מים והכית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם ופליגא דר' תנאי דאמר ר' חמא בר' תנינא וכן תנא דבי רבי ישמעאל בשבר שלשה זכו לשלשה בשבר חמאה וחלב זכו למן בשבר והוא עומד עליהם וכן לעמוד העין, בשבר יוקח נא מעט מים וכן לבארה של מרים. ויקח נא מעט מים ורחצו רגליכם אמר רבי ינאי ברבי ישמעאל אמרו לו וכי בערביים חשדתו שהם משתחיים לאבק רגליהם כבר יצא ממנו ישמעאל, ויקרא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האוהל כחום היום" מאי כחום היום אמר רבי חמא בר' תנינא אותו היום יום שלישי של מילה של אברהם היה ובא הקב"ה לשאול באברהם הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה כדי שלא יסרית אותו צדיק באורחים, שדריה לאליעזר למיפק לברא, נפק ולא אישבה אמי לא מהימנא לך היינו דאמר תמן לית הימנותא בעבדי, נפק איהו, חויה להקדוש ברוך הוא דקאי אבבא היינו דכתיב אל נא תעבור מעל עבדך, כיון דחזא דקא אסר ושרי אמר לאו אורח ארעא למיקם הכא היינו דכתיב וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם מעיקרא אתו קמו עליה כי חויהו דהוה ליה צערא אמרו לאו אורח ארעא למיקם הכא, מאן נינתו שלשה אנשים? מיכאל וגבריאל ורפאל: **מיכאל** שבא לבישר את שרה, רפאל שבא לרפא את אברהם גבריאל אול למהפכיה לסדום, והוא כתיב ויבאו שני המלאכים סדומה בערב: **דאול** מיכאל בהדיה לשוכיה ללוט, דיקא נמי [דכתיב] ויהפוך את הערים האלו לא כתיב ויהפכו שבע מנה, מאי שנא לגבי אברהם דכתיב כן תעשה כאשר דברת, ומאי שנא לגבי לוט דכתיב

רביה להן ומעשה נמי בר' יוחנן בן מתיא שאמר לבנו "צא שבור לנו פועלים" הלך ופסק להן מוונות וכשבא אצל אביו אמר לו "בני אפילו אתה עושה להן כסעודת שלמה בשעתו לא יצאת ידי חובתך עמהן שהן בני אברהם יצחק ויעקב למיברא דסעודתא דאברהם אבינו עדיפא מדישלמה **דכתיב** ויהי לחם שלמה ליום אחד שלשים כור סולת, ויששים כור קמח. עשרה בקר בריאים, ועשרה בקר רעיו, ומאה צאן לבד מאיל וצבי ויחמוד וברבורים אבוסים ואמר גריון בן אסמיון משמיה דרב הללו לעמילן של שבחים ור' יצחק אמר הללו ליציקי קדירה, ואמר ר' יצחק אלף נשים היו לשלמה כל אחת ואחת עושה לו בביחה כך, מאי טעמא? זו סבורה "שמא אצלי סועד היום" וזו סבורה [שמא] אצלי סועד היום ואילו גבי **אברהם** כתיב ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר רך וטוב" ואמר רב יהודה אמר רב בן בקר אחד רך שנים, וטוב" שלשה? תתם תלתא תורי' לתלתא גברי תבא לכל ישראל ויהודה שנאמר יהודה וישראל רבים כחול אשר על שפת הים. מאי ברבורים אבוסים? אמר רב שאבוסים אותן בעל כרחו ושמאל אמר שאבוסים ועומדים מאליהם ורבי יוחנן אמר מביאין תור ממרעיתו ברלא אנקא אתרנגולת מאשפתה ברלא אניסא. אמר רבי יוחנן מובדד שבבדמות שור, מובדד שבבדמות תרנגולת אמר אמירך ונתא אוכמתא בי במוותא דמשתכחא ביני עזרי דלא מציא רב בן בקר רץ אברהם אמר רב יהודה אמר רב טוב" מאי לדרשה, אימא תרי' מדרוב" לדרשה רך נמי לדרשה, מתיב רבה בר עולא ואיתימא רב הושעיא ואיתימא רב נתן ברבי הושעיא ויתן אל הנער וימחר לעשות אותך כל חד וחד יהביה לנער חד, ויקח חמאה וחלב וכן הבקב אשר עשה ויתן לפניהם דקמא קמא דמטיא אייתי לקמיהו, ולמה לי תלתא חסני בחד? אמר רב תנן בר רבא כדי להאכילן שלש לשונות בחדל, אמר רבי תנחום בר תינאלי לעולם אל ישנה אדם מן המנהג שדרי משה עלה למרום ולא אכל לחם מלאכי השבת וידו למטה ואכלו להם ואכלו סלקא דעתך? אלא אימא נראו כמי שאכלו ושתי. אמר רב יהודה אמר רב בלמה שעשה אברהם למלאכי השבת בעצמו עשה הקב"ה לבניו בעצמו ע"י שליח, עשה הקב"ה לבניו ע"י שליח: **ואל הבקר רץ אברהם** ורוח נשם מאת ה', ויקח חמאה וחלב והגני ממטיר לכם לחם מן השמים, והוא עומד עליהם תחת העין והגני עומד לפניך שם על הצור ונגו, ואברהם הולך עמם לשלחם והיה הולך לפניהם יומם, ויקח נא מעט מים והכית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם ופליגא דר' תנאי דאמר ר' חמא בר' תנינא וכן תנא דבי רבי ישמעאל בשבר שלשה זכו לשלשה בשבר חמאה וחלב זכו למן בשבר והוא עומד עליהם וכן לעמוד העין, בשבר יוקח נא מעט מים ורחצו רגליכם אמר רבי ינאי ברבי ישמעאל אמרו לו וכי בערביים חשדתו שהם משתחיים לאבק רגליהם כבר יצא ממנו ישמעאל, ויקרא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האוהל כחום היום" מאי כחום היום אמר רבי חמא בר' תנינא אותו היום יום שלישי של מילה של אברהם היה ובא הקב"ה לשאול באברהם הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה כדי שלא יסרית אותו צדיק באורחים, שדריה לאליעזר למיפק לברא, נפק ולא אישבה אמי לא מהימנא לך היינו דאמר תמן לית הימנותא בעבדי, נפק איהו, חויה להקדוש ברוך הוא דקאי אבבא היינו דכתיב אל נא תעבור מעל עבדך, כיון דחזא דקא אסר ושרי אמר לאו אורח ארעא למיקם הכא היינו דכתיב וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם מעיקרא אתו קמו עליה כי חויהו דהוה ליה צערא אמרו לאו אורח ארעא למיקם הכא, מאן נינתו שלשה אנשים? מיכאל וגבריאל ורפאל: **מיכאל** שבא לבישר את שרה, רפאל שבא לרפא את אברהם גבריאל אול למהפכיה לסדום, והוא כתיב ויבאו שני המלאכים סדומה בערב: **דאול** מיכאל בהדיה לשוכיה ללוט, דיקא נמי [דכתיב] ויהפוך את הערים האלו לא כתיב ויהפכו שבע מנה, מאי שנא לגבי אברהם דכתיב כן תעשה כאשר דברת, ומאי שנא לגבי לוט דכתיב

רביה להן ומעשה נמי בר' יוחנן בן מתיא שאמר לבנו "צא שבור לנו פועלים" הלך ופסק להן מוונות וכשבא אצל אביו אמר לו "בני אפילו אתה עושה להן כסעודת שלמה בשעתו לא יצאת ידי חובתך עמהן שהן בני אברהם יצחק ויעקב למיברא דסעודתא דאברהם אבינו עדיפא מדישלמה **דכתיב** ויהי לחם שלמה ליום אחד שלשים כור סולת, ויששים כור קמח. עשרה בקר בריאים, ועשרה בקר רעיו, ומאה צאן לבד מאיל וצבי ויחמוד וברבורים אבוסים ואמר גריון בן אסמיון משמיה דרב הללו לעמילן של שבחים ור' יצחק אמר הללו ליציקי קדירה, ואמר ר' יצחק אלף נשים היו לשלמה כל אחת ואחת עושה לו בביחה כך, מאי טעמא? זו סבורה "שמא אצלי סועד היום" וזו סבורה [שמא] אצלי סועד היום ואילו גבי **אברהם** כתיב ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר רך וטוב" ואמר רב יהודה אמר רב בן בקר אחד רך שנים, וטוב" שלשה? תתם תלתא תורי' לתלתא גברי תבא לכל ישראל ויהודה שנאמר יהודה וישראל רבים כחול אשר על שפת הים. מאי ברבורים אבוסים? אמר רב שאבוסים אותן בעל כרחו ושמאל אמר שאבוסים ועומדים מאליהם ורבי יוחנן אמר מביאין תור ממרעיתו ברלא אנקא אתרנגולת מאשפתה ברלא אניסא. אמר רבי יוחנן מובדד שבבדמות שור, מובדד שבבדמות תרנגולת אמר אמירך ונתא אוכמתא בי במוותא דמשתכחא ביני עזרי דלא מציא רב בן בקר רץ אברהם אמר רב יהודה אמר רב טוב" מאי לדרשה, אימא תרי' מדרוב" לדרשה רך נמי לדרשה, מתיב רבה בר עולא ואיתימא רב הושעיא ואיתימא רב נתן ברבי הושעיא ויתן אל הנער וימחר לעשות אותך כל חד וחד יהביה לנער חד, ויקח חמאה וחלב וכן הבקב אשר עשה ויתן לפניהם דקמא קמא דמטיא אייתי לקמיהו, ולמה לי תלתא חסני בחד? אמר רב תנן בר רבא כדי להאכילן שלש לשונות בחדל, אמר רבי תנחום בר תינאלי לעולם אל ישנה אדם מן המנהג שדרי משה עלה למרום ולא אכל לחם מלאכי השבת וידו למטה ואכלו להם ואכלו סלקא דעתך? אלא אימא נראו כמי שאכלו ושתי. אמר רב יהודה אמר רב בלמה שעשה אברהם למלאכי השבת בעצמו עשה הקב"ה לבניו בעצמו ע"י שליח, עשה הקב"ה לבניו ע"י שליח: **ואל הבקר רץ אברהם** ורוח נשם מאת ה', ויקח חמאה וחלב והגני ממטיר לכם לחם מן השמים, והוא עומד עליהם תחת העין והגני עומד לפניך שם על הצור ונגו, ואברהם הולך עמם לשלחם והיה הולך לפניהם יומם, ויקח נא מעט מים והכית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם ופליגא דר' תנאי דאמר ר' חמא בר' תנינא וכן תנא דבי רבי ישמעאל בשבר שלשה זכו לשלשה בשבר חמאה וחלב זכו למן בשבר והוא עומד עליהם וכן לעמוד העין, בשבר יוקח נא מעט מים ורחצו רגליכם אמר רבי ינאי ברבי ישמעאל אמרו לו וכי בערביים חשדתו שהם משתחיים לאבק רגליהם כבר יצא ממנו ישמעאל, ויקרא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האוהל כחום היום" מאי כחום היום אמר רבי חמא בר' תנינא אותו היום יום שלישי של מילה של אברהם היה ובא הקב"ה לשאול באברהם הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה כדי שלא יסרית אותו צדיק באורחים, שדריה לאליעזר למיפק לברא, נפק ולא אישבה אמי לא מהימנא לך היינו דאמר תמן לית הימנותא בעבדי, נפק איהו, חויה להקדוש ברוך הוא דקאי אבבא היינו דכתיב אל נא תעבור מעל עבדך, כיון דחזא דקא אסר ושרי אמר לאו אורח ארעא למיקם הכא היינו דכתיב וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם מעיקרא אתו קמו עליה כי חויהו דהוה ליה צערא אמרו לאו אורח ארעא למיקם הכא, מאן נינתו שלשה אנשים? מיכאל וגבריאל ורפאל: **מיכאל** שבא לבישר את שרה, רפאל שבא לרפא את אברהם גבריאל אול למהפכיה לסדום, והוא כתיב ויבאו שני המלאכים סדומה בערב: **דאול** מיכאל בהדיה לשוכיה ללוט, דיקא נמי [דכתיב] ויהפוך את הערים האלו לא כתיב ויהפכו שבע מנה, מאי שנא לגבי אברהם דכתיב כן תעשה כאשר דברת, ומאי שנא לגבי לוט דכתיב

נמשך/מנחם

נמשך/מנחם

נמשך/מנחם

נמשך/מנחם

נמשך/מנחם

נמשך/מנחם

נמשך/מנחם

נמשך/מנחם

נמשך/מנחם

נמשך/מנחם